

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Marcelou Uhříčkovou ve věci

žalobce: **B. T. N.**, narozený X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem X.

zastoupený advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o **žalobě na ochranu proti nečinnosti** žalovaného ve správním řízení vedeném pod sp. zn.
OAM-14154/PP-2025

takto:

- I. Žalovanému se ukládá povinnost vydat v řízení vedeném pod sp. zn. OAM-14154/PP-2025 rozhodnutí o žádosti žalobce ze dne 8. 9. 2025 o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 20 404 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Petra Václavka, advokáta.

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

III. Žalobci se vrací část soudního poplatku ve výši 1 000 Kč, která mu bude z účtu Krajského soudu v Praze vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobce se žalobou podanou dne 18. 2. 2026 domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného podle § 79 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“). Tu spatřuje v tom, že žalovaný dosud nerozhodl o jeho žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie. Žalobce podal žádost k žalovanému dne 8. 9. 2025 s tím, že je manželem státní občanky České republiky. Protože šedesátidenní lhůta k vydání rozhodnutí žalovanému uplynula již dne 7. 11. 2025, podal žalobce dne 11. 11. 2025 podnět na provedení opatření proti nečinnosti k nadřízenému správnímu orgánu, jenž žalovanému stanovil k vydání rozhodnutí lhůtu 60 dnů od doručení zprávy Policie České republiky o výsledku pobytové kontroly. Žalovaný v této lhůtě nerozhodl o žalobcově žádosti, nevyzval jej k odstranění vad žádosti ani jej nepředvolal k výslechu. Žalovaný je tudíž stále nečinný a proti jeho nečinnosti žalobce neochránil ani nadřízený správní orgán, který nadto stanovil žalovanému nepřiměřeně dlouhou lhůtu k vydání rozhodnutí, kterou navíc navázal na skutečnost, jež je plně v dispozici nečinného žalovaného. Žalobce je proto přesvědčen o tom, že bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti ve správním řízení. K nepřiměřenosti lhůty dle opatření nadřízeného orgánu pak uvádí, že po skutkové ani právní stránce se nejedná o složitý případ. K otázce nepřiměřenosti lhůty a odvození jejího počátku od nejisté události žalobce cituje z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2022, č. j. 1 Azs 171/2022-54, usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 2. 2024, č. j. 15 A 133/2023-35, a rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 7. 12. 2022, č. j. 31 A 88/2022-38.
2. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvádí, že zprávu Policie České republiky o pobytové kontrole obdržel dne 9. 1. 2026 a šedesátidenní lhůta stanovená nadřízeným orgánem ke dni podání tohoto vyjádření uplynula. Pobytovou kontrolu žalovaný považuje za nezbytný krok k řádnému zjištění skutkovému stavu věci. Zdůrazňuje, že v průběhu správního řízení vyšly najevo nové skutečnosti, které vyžadují další procesní aktivitu a brání bezprostřednímu vydání rozhodnutí. Ze sdělení žalobce založeného ve správním spise vyplývá, že jeho manželka se v době provedené pobytové kontroly v místě bydliště nenacházela a pobývá se svým synem a svou matkou. Tato skutečnost dle žalovaného vnáší důvodné pochybnosti do otázky faktického soužití manželů a sdílení společné domácnosti, což je základní materiální podmínka pro definici rodinného příslušníka občana Evropské unie ve smyslu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalovaný je proto v souladu se zásadou materiální pravdy povinen tyto nové informace prověřit a opětovně prošetřit rodinný vztah účastníků. Doručení zprávy Policie České republiky ze dne 9. 1. 2026 tak nebylo konečným úkonem, nýbrž podkladem, který musel žalovaný podrobit důkladné analytické činnosti. Vzhledem k tomu, že žalovaný činí aktivní kroky k vydání rozhodnutí, nelze hovořit o nezákonné nečinnosti. Proto žalovaný navrhuje, aby soud žalobu zamítl.

3. V replice žalobce konstatuje, že zákonná lhůta i lhůta stanovená nadřízeným správním orgánem již žalovanému marně uplynuly. Nové skutečnosti zmiňované žalovaným nastaly až poté, co uplynula zákonná lhůta pro vydání rozhodnutí, tudíž ani potřeba dalšího dokazování nemohla vést k jejímu stavění. Navíc přechodné nesdílení společné domácnosti manželi po dobu jednoho týdne není novou skutečností, která by mohla mít vliv na to, že žalobce je manželem občanky Evropské unie.

Posouzení přípustnosti a důvodnosti žaloby soudem

4. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené.
5. Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. se může ten, kdo *bezvýsledně* vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.
6. Obecně platí, že bezvýslednost vyčerpání prostředku ochrany nastane až prvním dnem po uplynutí lhůty stanovené v opatření nadřízeného správního orgánu. To však platí, jde-li o lhůtu přiměřenou (srov. nález Ústavního soudu ze dne 24. 8. 2021, sp. zn. IV. ÚS 3523/20, odst. 54). Judikatura se proto ustálila na názoru, že za bezvýsledné vyčerpání prostředků, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k ochraně proti nečinnosti ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s., je třeba považovat i situaci, kdy nadřízený orgán sice vyhověl žádosti o vydání opatření proti nečinnosti a konstatuje nečinnost žalovaného, ale stanoví mu tak dlouhou lhůtu k nápravě, tj. k vydání rozhodnutí, že po žalobci nelze spravedlivě požadovat, aby vyčkával s podáním nečinnostní žaloby na její uplynutí (viz usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 28. 7. 2022, č. j. 51 A 24/2022-35, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2022, č. j. 1 Azs 171/2022-54). Jestliže tedy nadřízený orgán uloží vydat rozhodnutí v nepřiměřené lhůtě, žalobce může bez dalšího podat nečinnostní žalobu, neboť jde z hlediska ochrany jeho práv v podstatě o shodnou situaci, jako když správní orgán na žádost o opatření proti nečinnosti v zákonné lhůtě nijak nezareaguje (např. rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2023, č. j. 5 A 54/2022-37, a ze dne 18. 7. 2023, č. j. 10 A 81/2023-32).
7. Ze správního spisu plyne, že zástupce žalobce se obrátil na Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „Komise“) jako na nadřízený správní orgán s návrhem na uplatnění opatření proti nečinnosti žalovaného. Komise návrhu žalobce vyhověla opatřením ze dne 8. 12. 2025, č. j. MV-181644-3/SO-2025, jímž žalovanému přikázala, aby „do 60 dnů od doručení zprávy Policie České republiky o výsledku pobytové kontroly vydal rozhodnutí ve věci řízení o žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky“. Zatímco zpráva Policie České republiky o výsledku pobytové kontroly byla žalovanému doručena dne 9. 1. 2026, žaloba byla podána ke zdejšímu soudu dne 18. 2. 2026, tedy ještě před uplynutím šedesátidenní lhůty dle opatření Komise.
8. Šedesátidenní lhůtu, kterou Komise stanovila žalovanému k vydání rozhodnutí, soud považuje za nepřiměřenou. Komise důvody pro takto dlouhou lhůtu nijak neodůvodnila. Stanovená lhůta přitom je stejně dlouhá jako zákonná lhůta pro vydání rozhodnutí podle § 169t odst. 6 písm. g) zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 1 Azs 171/2022-54 uvedl, že „lze akceptovat, že nadřízený správní orgán uložil v opatření proti nečinnosti lhůtu ve stejné délce, jež je stanovena zákonem k rozhodnutí, jen ve výjimečných Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

případech. Pravidlem by naopak měla být lhůta podstatně kratší.“ V době, kdy Komise vydala opatření proti nečinnosti, nebyly ze správního spisu patrné žádné výjimečné okolnosti, které by stanovení takové lhůty ospravedlňovaly (a ani sama Komise jejich existenci netvrdila).

9. Soud tedy konstatuje, že žalobce již v době podání žaloby bezvýsledně vyčerpал prostředky ochrany dle § 79 odst. 1 s. ř. s., ačkoliv k tomuto dni ještě neuplynula lhůta stanovená v opatření Komise. Za popsané situace žalobce nebyl povinen vyčkávat s podáním žaloby na to, zda v reakci na vydané opatření žalovaný svou nečinnost odstraní, či nikoliv. Žaloba tak je od počátku přípustná.
10. Soud se proto zabýval žalobou i věcně. Vycházel při tom z předloženého spisového materiálu a skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí (§ 81 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, protože účastníci řízení s takovým postupem výslovně souhlasili. Přitom soud shledal, že žaloba je důvodná.
11. Vzhledem k tomu, že Komise v posuzované věci dospěla k závěru, že žalovaný je nečinný a vyhověla návrhu žalobce na uplatnění opatření proti nečinnosti, je presumována nečinnost žalovaného a správní soud již není oprávněn tento závěr přehodnocovat (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2012, č. j. 2 Ans 14/2012-41, č. 2785/2013 Sb. NSS). Žalovaný nejen že o žalobcově žádosti nerozhodl v zákonné šedesátidenní lhůtě, ale ani v dodatečně šedesátidenní lhůtě stanovené opatřením Komise, která započala běžet od doručení zprávy Policie České republiky o výsledku pobytové kontroly, tj. od 9. 1. 2026, a skončila dne 10. 3. 2026. Ze správního spisu přitom neplyne, že by žalovaný od doby doručení zprávy učinil ve věci jakýkoli úkon. Není proto pochyb o tom, že je nečinný. Obrana žalovaného spočívající v tvrzení, že nečinný nebyl a že v řízení prováděl nezbytné úkony za účelem vyřízení žádosti, nemůže v konfrontaci s obsahem správního spisu obstát. Zejména však není podstatné, zda žalovaný činil dílčí úkony, ale zda vydal rozhodnutí o žádosti v zákonem stanovené lhůtě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2017, č. j. 10 Azs 202/2017-52, odst. 15). To se však nestalo.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

12. Jelikož žaloba je důvodná, uložil soud žalovanému povinnost, aby o žádosti žalobce rozhodl ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Vycházel přitom z toho, že soudem stanovená lhůta nesmí být delší, než kterou určuje zákon o pobytu cizinců (§ 81 odst. 2 s. ř. s.), jakož i z toho, že s ohledem na pochybnosti ohledně fakticity manželství žalobce je namístě přistoupit k dalšímu šetření, což by však měl žalovaný učinit co nejdříve. V tomto kontextu soud v reakci na argumentaci žalobce podotýká, že přechodné nesdílení společné domácnosti manželi sice nemá vliv na naplnění definice rodinného příslušníka občana Evropské unie, nicméně zjištění plynoucí ze zprávy Policie České republiky naznačují, že v případě žalobce a jeho manželky by se nemuselo jednat toliko o krátkodobé (týdenní) odloučení. To však nic nemění na délce lhůty, kterou zákon dává žalovanému k vydání rozhodnutí o žalobcově žádosti, a na tom, že tato lhůta již byla ze strany žalovaného překročena, aniž by bylo ze správního spisu zřejmé, že žalovaný na skutečnosti plynoucí ze zprávy Policie České republiky reagoval dalšími procesními kroky.
13. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., tak, že právo na jejich náhradu přiznal úspěšnému žalobci. Náklady žalobce tvoří soudní poplatek za žalobu ve výši 2 000 Kč a dále odměna za zastoupení advokátem, které tvoří odměna za tři úkony právní služby po 4 620 Kč, a to za převzetí a přípravu zastoupení, sepsí žaloby a repliku [§ 7, § 9 odst. 5 Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Vedle odměny přísluší zástupci žalobce podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu rovněž paušální náhrada hotových výdajů za tři úkony právní služby po 450 Kč, celkem tedy 1 350 Kč. K tomu je třeba připočítat náhradu za daň z přidané hodnoty ze všech výše uvedených částek, vyjma soudního poplatku, ve výši 3 194 Kč, neboť advokátní kancelář, v jejímž rámci zástupce žalobce poskytuje právní služby, je plátkyní této daně. Náhradu nákladů řízení v celkové výši 20 404 Kč je žalovaný povinen uhradit podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, užitého na základě § 64 s. ř. s., k rukám zástupce žalobce ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení (§ 54 odst. 7 ve spojení s § 55 odst. 5 s. ř. s.).

14. Prostřednictvím III. výroku soud žalobci podle § 10 odst. 2 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, vrací část zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 000 Kč, neboť žalobce na základě nesprávné výzvy soudu ze dne 24. 2. 2026, č. j. 40 A 14/2026-8, zaplatil více, než kolik činí soudní poplatek za nečinnostní žalobu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Nejvyšší správní soud však kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 14. dubna 2026

Mgr. Marcela Uhříčková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.